

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

19/02/2013

7/16297

Sayı : 11045126/610/13 (4372)
Konu: Yazılı soru önergesi cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/01/2013 tarihli ve 43452547-120.00-104626 sayılı yazıları.

Mersin Milletvekili Ali ÖZ tarafından verilen “Hastanelerdeki taşeron firma çalışanlarının sorunlarına” ilişkin 7/16297 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

EKLER :

EK-1 Önerge cevabı

Mersin Milletvekili Ali ÖZ tarafından verilen “Hastanelerdeki taşeron firma çalışanlarının sorunlarına” ilişkin 2 Sıra, 7/16297 Esas Nolu Yazılı Soru Önergesinin Cevabıdır:

SORULAR:

Hastanelerde hizmet alımı şeklinde verilen işlerle ilgili olarak taşeron işçileri yoğun şekilde hizmet vermektedir.

Bu bağlamda:

1- İhale ile el değiştiren işveren taşeronların çıkardığı işçilerin uğradığı hak mağduriyetini nasıl gidereceksiniz?

2- İhaleyi yeni alan firmalar mı, yoksa hastane görevlileri mi taşeron işçilerin çalışma hayatına son vermektedir?

3- Her yıl bu endişeyle çalışan taşeron işçilerin haklarını koruyucu bir sistem kurmayı düşünüyor musunuz?

4- Taşeron şirketlerin keyfi uygulamalarının önüne geçmek için ne yapmayı düşünüyorsunuz?

5- İhale Şartnamelerinin çalışanlarla ilgili maddelerini denetleyen bir mekanizma var mıdır?

CEVAPLAR:

SORU 1- İhale ile el değiştiren işveren taşeronların çıkardığı işçilerin uğradığı hak mağduriyetini nasıl gidereceksiniz?

SORU 2- İhaleyi yeni alan firmalar mı, yoksa hastane görevlileri mi taşeron işçilerin çalışma hayatına son vermektedir?

CEVAP 1 ve 2- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nda belirtilen hizmetler, bu Kanun ve uygulama yönetmelikleri ile sair alt düzenlemeler çerçevesinde ihale edilmekte, ihale uhdesinde kalan istekliler ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu çerçevesinde sözleşme akdedilmektedir. Yükleniciler, ihale ile üstlendikleri sözleşme konusu hizmeti işçileri vasıtasıyla yerine getirmektedirler. Yüklenicilerle işçileri arasında İş Kanunu’na göre akdedilmiş iş akidleri bulunmakta olup, işçilerle Hastane İdaresi arasında herhangi bir sözleşme bulunmamaktadır.

Gerek 4734 sayılı Kanun’da, gerekse 4735 sayılı Kanun’da, işin başlama ve bitiş tarihinin, bir başka ifadeyle işin süresinin belirtilmesi gerektiği hükme bağlanmış, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 26 ncı maddesi ile de, “Yüklenme süresi malî yılla sınırlıdır...” hükmü, 27 nci maddesi ile, “Niteliğinden dolayı malî yılla sınırlı tutulamayan ve sürekliliği bulunan aşağıdaki iş ve hizmetler için; her iş itibarıyla, bütçelerinde öngörülen ödeneklerin yüzde ellisini, izleyen yılın Haziran ayını geçmemek ve yüklenme süresi on iki ayı aşmamak üzere, ilgili üst yöneticinin onayıyla ertesi yıla geçen yüklenmelere girişilebilir: ...” hükmü, 28 inci maddesi ile, “Yılı bütçesinde ödeneği bulunması ve merkezî yönetim kapsamındaki idareler için Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınması kaydıyla; satın alma suretiyle edinilmesi ekonomik olmayan her türlü makine-teçhizat, cihazlar ve taşıtlar ile hava ambulansı ve yangınla mücadele amacıyla hava ve deniz araçlarının kiralama veya finansal kiralama suretiyle temini; temizlik, yemek, koruma ve güvenlik ile personel taşıma hizmetleri, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Kanuna göre sağlanan sabit ve ankesörlü telefon hizmetleri ile acil yardım çağrıları hizmetleri ve okullara sağlanan internet erişim hizmetleri, harita, plan, proje, etüt ve müşavirlik hizmetleri, ulusal araştırma geliştirme kurumlarının süreli ve süresiz yayın alımları, orman ağaçlandırma ve amenajman işleri, kit karşılığı cihaz, aşı ve anti-serum alımı için; süresi üç yılı geçmemek, finansal kiralama suretiyle temin edileceklerde ise dört yıl olmak üzere üst yöneticinin onayıyla gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişilebilir.” hükmü öngörülmüştür.

Görüldüğü gibi, ihale sözleşmelerinin belirli süreli olarak yapılması mer’i mevzuatın bir gereği olup, bu çerçevede, belirli süreli olarak yapılan hizmet alım sözleşmelerinin süresinin sona ermesiyle birlikte, ihtiyaca göre yeniden yapılan ihalenin bir başka istekli uhdesinde kalması halinde, önceki yüklenici işçileriyle birlikte Hastanelerimizden ayrılmaktadır.

İş Kanununa göre, hizmet alımına dayanak teşkil edecek sözleşme ve şartnamelere;

a) İşe alınacak kişilerin belirlenmesi ve işten çıkarma yetkisinin kamu kurum, kuruluşları ve ortaklıklarına bırakılması,

b) Hizmet alım sözleşmeleri çerçevesinde ya da geçici işçi olarak aynı iş yerinde daha önce çalışmış olanların çalıştırılmasına devam olunması,

Yönünde hükümler konulamamaktadır.

Bu sebeple, ihaleyi alan yeni Firmanın hastanelerimizde çalıştıracağı işçileri seçme veya önceki yüklenicinin işçileri ile bu hizmeti verme hususunda Bakanlığımızın bir tasarrufu bulunmamaktadır.

Hal böyle iken, sözleşmesi sona eren taşeron Firma tarafından iş akitleri sona erdirilen işçiler tarafından açılan davalarda, yargı mercilerince işçilerin kıdem ve ihbar tazminatlarından Bakanlığımız da sorumlu tutulmakta, bu yöndeki yargı kararları mucibince Bakanlığımız tarafından işçilere ödemeler yapılmaktadır.

SORU 3- Her yıl bu endişeyle çalışan taşeron işçilerin haklarını koruyucu bir sistem kurmayı düşünüyor musunuz?

SORU 4- Taşeron şirketlerin keyfi uygulamalarının önüne geçmek için ne yapmayı düşünüyorsunuz?

SORU 5- İhale Şartnamelerinin çalışanlarla ilgili maddelerini denetleyen bir mekanizma var mıdır?

CEVAP 3, 4 ve 5- Önceki sorulara cevapta da belirtildiği üzere, ihale sözleşmelerinin belirli süreli yapılması mer'i mevzuatın bir gereği olup, ihaleyi alan yeni Firmanın hastanelerimizde çalıştıracağı işçileri seçme veya önceki yüklenicinin işçileri ile bu hizmeti verme hususunda Bakanlığımızın bir tasarrufu bulunmamaktadır.

Öte yandan, İş Kanunu'nda taşeron şirketlerin keyfi uygulamalarına karşı işçileri koruyan hükümler ve hukuka aykırı davranan işverenler aleyhine müeyyideler mevcut olup, bu müeyyideler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından tatbik edilmektedir.

Kamu ihale sözleşmeleri çerçevesinde İdarelerce de taşeron işverenin işçilerine karşı yükümlülüklerini yerine getirmesini sağlanmaya yönelik tedbirler alınmaktadır. Örneğin, Hizmet İşleri Genel Şartnamesi'nin 38 inci maddesi uyarınca Kontrol teşkilatı, işyerinde çalışanlar arasında yüklenici veya alt yüklenicilerce ücretleri ödenmeyenlerin bulunup bulunmadığını, vasıflı personel çalıştırılması ihale dokümanında öngörülen işlerde bu personele asgari ücretin üzerinde bir ödeme yapılması istenmişse, belirlenen asgari ödeme tutarının ilgili personele ödenip ödenmediğini kontrol ederek veya bu konuda kendisine gelen talep ve ihbarları değerlendirerek, yükleniciden ve alt yüklenicilerden istenecek bordrolara göre bu ücretlerin yüklenicinin hakedişinden ödenmesini sağlamaktadır.

Yine Hastane İdaresince, işçilerin yıllık ücretli izin haklarının kullanılmasına ilişkin olarak sözleşmenin uygulanması aşamasında 4857 sayılı Kanunun 53, 54 ve 55 inci maddelerinde belirtilen hükümlere uyulup uyulmadığı kontrol edilmektedir.

Konuya gösterilen ilgiye teşekkür ederim.